

NOVICE

kmetijskih, obertnijskih in narodskih reči.

Novice izhajajo v Ljubljani vsak teden dvakrat, namreč v sredo in saboto.

Odgovorni vrednik **Dr. Janez Bleiweis.**

Veljajo za celo leto po pošti 4 fl., scer 3 fl., za pol leta 2 fl. po pošti, scer 1 fl. 30 kr.

Tečaj XI.

V saboto 29. januarja 1853.

List 9.

Umirajoči labúd.

(Po nemškem.)

Na ribnjaku po valovih
Siv labúd veslá kalnó,
V vodnih ujéka se bregovih,
Čésto si brazdá mokró.

Sončno že bliší žarenje,
Ko za božjo milost gre,
In on čúti omedlenje,
Cut' — ločit' da mora se.

Solza mu oko zaliva,
Njega je sercé bolnó, —
Val, ki mu solzé popiva,
Mnogo priča, kak je blo!

S pers se mu glasov števíla
Z niskih globočin deró,
Glasi, k' meč jih je zakrila,
Ko bolezní še ni blo.

In on toži, britko póje
Zadno pesem žalostno,
Pretečene dneve svoje
Milva, al — begnile so.

K smerti sivi pevec jóka,
Jek doneč nazaj šumí,
Ino v krogu — tesnem stoka,
Trudno miglejo očí.

Vzdignit hoče še vmiraje
Petja glasopolno moč,
Žíla vzdadnič še ciplaje
Dan oberne v smertno noč.

Njega pesem je zdónela,
Stari pesnik je končal,
Smertna roka ga objela,
On ob petji je zaspal.

In valovi tih' nesejo
Pevca némega naprej,
Žalostno glavé nagnejo
U zavetji térstnih mej.

L—r.

Podučna povest za naše kmetovavce.

V županovi hiši so se na večer radi zbirali sosedje in se po klopéh vsedli okoli ognjiša. Oče župan, ki je rad bral in zato veliko koristniga vedil, jim pripoveduje marsikaj noviga za gospodarstvo.

Ne mislite, prijatli! da je zmišljeno, kar vam bom danes povedal — je rekel — čista resnica je skoz in skoz.

Nek mlad kmetovavec, ki je nedavnej po svojem očetu kmetijo prevzel, se je namenil med družim tudi več detelje za živinico svojo sejati. Seje jo ravno tako, kakor sosedje njegovi, na ječmen, in jo podvleče.

Detelja je prav lepo prirasla, in naš kmetič se že naprej nad množico klaje veseli, katero bo prihodnje leto pridelal. Za tega voljo obderži vse tetaleta svojih krav za pléme nade poln, da si bo na to vižo v malo letih premoženje pomnožil z obilnišim gnojem, ki ga bo po svoji živini in klaji dobil.

Na zimo pade velik sneg; al v kratkim ga stopi toplo vreme, za katerim pa je spet hud mraz pritisnul; vodeni sneg dobi po verhu terdo ledeno skorjo.

Naš kmetič je bil tega kaj vesel, ker misli, da bo zdaj njegova detelja posebno dobro mraza obvarovana, in že naprej prerajtuje obilni pridelki.

Komaj pa so gorki vetrovi proti vigranju (ladi) zimo pregnali in se sneg topiti začel, skerbni kmet z matiko na svoje njive, da obilno vodo odpeljal, in pride zadnjič tudi do detelje. Al, čujte! vés prestrašen vidi, da je detelja čez in čez s pajčovinami preprežena in do zadnje bilčice sognjita.

Ta nesreča se je pa takole naključila: ob zimski sončni gorkoti se je pod snegam velika gorkota naredila, zakaj zmerzla skorja snega ni podnebniga zraka pod sneg pustila in zavoljo pomanjkanja zraka se je perje in koreninče detelje sparilo in pognjilo; še clo poljski pajki so se zdramili iz svoje zmerzloté in so vse votline pod od spodej stolpnim snegam prepredli.

Kakor našimu kmetiču, tako je vsim sosedam šlo, da so si mogli po tem z mešanco (Mischling) pomagati, to je, z ječmenam, ovsam, grašico in družimi takimi rastlinami; mlado živino so prodati mogli zavoljo pomanjkanja klaje. Samo na koncéh njiv ob potu, kjer so večkrat sení derčale, je detelja čisto lepa ostala. To je našiga umniga kmeta na pravo misel napotilo, da bi znalo dobro biti, ko bi sneženo skorjo razrušil, da bi zrak do rastlin mogel in se one ne zadušile.

In res! drugo leto vsi sosedje ž njim vred, kakor hitro se je po snegu skorja naredila, s svojimi konjiči in volí na njive hitijo, kjer so jih, po 3 do 6 korakov narazen, po njivah prepeljávali in tako vso ledeno skorjo polomili, — in lejte! ko je sneg skopnul, se niso mogli dosti precuditi nad lepo deteljo!

Al veselje ni dolgo terpelo! Zmerzlina in toplo vreme ste se dan za dnevam verstile, in srež je v majhnih tednih vso deteljo z koreninicami vred tako iz zemlje izvlekel, da je vse zvenilo, in tako je drugo leto sopet vsa setev pod zlo šla.

Prav po nesreči je enimu sosedu na misel prišlo, da je znabiti srež iz tega vzroka deteljo iz zemlje potegnul, ker so jo le z brano zavlekli in